

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 34.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867678320/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

uden Held — paa et Privat Theater, og nu ligger, ventende enten Filen eller Ilden.

I December 1802 drog G. hjem. Sidst i Februar 1803 kom han igjen. — Nu begyndte han sin prosaiske Fortælling Ulfhild, som — paa Fuldførelsen af Brevet og nogle smaa Riimstykker nær — var det eneste Skrivesammen, som distraherede ham fra Theologien. — Dog Dovenskab, Læsning af Historiske Skrifter — fra de offentlige Biblioteker — og Heden — levnede derfor Theologien ei stort meere Tid, før September Maanedes Begyndelse, da han kastede alt sligt bort — Heden undtaget, som blev borte af sig selv. — Attestatsens Historie findes i Enden af hans Dagbog for 1803¹.

Sidst i Oktbr. rejste han hjem, sidst i Novbr. til Falster. — Her fløde han sin Ulfhild, det beste han kunde, og bestemte den til sin Debut paa den lærde Bane. Først i Januar reiste han til Udby, og sendte Skougaard hint Manuskript. Dog det blev ei det første trykte, hvorunder hans Navn kom til at staae, thi han lod i Politivennen No. 299 og 300² — om Jeg husker Ret — indrykke — under Opskrift »Et Særsyn i det nittende Aarhundrede« — en Anmeldelse af en falstersk Skoles jammerlige Tilstand, da den i 10 Aar har manglet Lærer. Dette Skrit fandt — saavidt han veed — de Sagkyndiges Bifald, men skaffede ham — da han midt i Januar atter var paa Falster — et Brev fra den nysudnævnte Biskop Birch, som gandske misbilligede hans Opførsel. — Saa lød det —

Promemoria!

I Politivennen No. 299 læser Jeg med Forundring en Anmeldelse, som det har behaget Deres Velædethed, at lade indføre under Opskrift o. s. v. Da den vedrører en høist utilgivelig Forsømmelse, som skal have fundet Sted i et Sogn, som henhører under det mig for Fremtiden allernaadigst betroede Stift, kan eller bør den ingenlunde være mig ligegyldig, og Jeg anseer det som Pligt, hvis Tingen ikke skulde være forandret, efter muligste Evne at bidrage til, at der ufortøvet kan raades Bod paa denne Mangel. Men for at kunne bruge en rigtig Fremgangsmaade, vil det være nødvendigt at have den fuldkomneste Underretning om alt, hvad som vedkommer denne Sag, og de Skridt, som af vedkommende Sognepræst og Provst kunde være gjort i denne Anledning. Da de have [sic] behaget at bruge det Ud-

¹ I Oktober 1803 blev G. theologisk Kandidat med Karakteren Laudabilis. ² S. 301.

Af Grundtvigs Dagbøger

tryk: — »End mere, det er 3 Aar o. s. v., ønskede Jeg den Punkt oplyst, til hvem og af hvem bemeldte Opfordringer skulde være gjorte. Ere de sendte til Si. Biskop Blok, kan det ikke feile, at Vedkommendes Fremstilling maa findes blant hans Embeds Papirer, og skulde de være indsendt til Kanselliet, vil det ikke være vanskeligt, fra dette Kollegium at erholde fornøden Underretning. Da deres Velædelhed uden Tvivl er nøie bekendt med alt, hvad som vedkommer Sagen, vilde De tilgive, at Jeg, paa Grund af denne Forudsætning, forårsager Dem Uleilighed med denne Anmodning. — I øvrigt vil Jeg ikke nægte, at det skulde været mig særdeles behageligt, hvis de, istædet for at drage denne Sag for Publicum, havde paa anden Maade søgt at gjøre mig opmærksom paa denne Forsømmelse. Saa gavnlig Jeg anseer Publicitet til at rette og forebygge Misbrug, saa tillade De mig dog denne Formening, at dette Middel bør kun da anvendes, naar alle andre, enten ere befundne, eller kunde ventes i Fremtiden frugtesløse. Jeg vilde anseet det som et Beviis paa deres Velædelheds Tillid til min Karakter, hvis det havde behaget dem i privat Skrivelse at melde mig denne Uorden, og takket dem for den her givne Leilighed til at efterkomme en af mit Embeds vigtigste Pligter, hvorfor Jeg anseer den at vaage over Ungdommens Dannelse og Veiledning til Kundskab. Nu Sagen engang er offentlig paatalt og dragen for Publicums Domstol, vil dette vel og blive Stedet, hvor den videre bør forhandles.

Roeskilde d. 5te Februar 1804.

Ærbødig
A. Birch.

Grundtvig fandt Indholden af dette Brev underlig, som manglende lokal Kundskab, der burde være den Præmissee, hvoraf Konklusjonen, om dette Skridt var rigtigt eller ei, skulde udledes; — men Jeg undrer mig ei saameget over Brevets Indhold som Brevet selv, da Jeg ei seer Grunden, hvi man skulde henvende sig til Anmelderen, naar man ingen Beskyldning vilde fremføre for Usandhed.

Grundtvig svarede som følger:

Ærbødigst   23de Febr. 1804.
Promemoria.

Først d. 21de d: M: erholdt Jeg D: H: meget ærede af 5te Februar, og kun paa Grund heraf er Jeg vis paa, De tilgiver, Jeg